EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 5.6.2019
COM(2019) 501 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Belgiens nationale reformprogram for 2019 og med Rådets udtalelse om Belgiens stabilitetsprogram for 2019

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Belgiens nationale reformprogram for 2019 og med Rådets udtalelse om Belgiens stabilitetsprogram for 2019

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker[1], særlig artikel 5, stk. 2,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

(1) Den 21. november 2018 vedtog Kommissionen den årlige vækstundersøgelse, som markerede starten på det europæiske semester 2019 for samordning af de økonomiske politikker. Den tog behørigt hensyn til den europæiske søjle for sociale rettigheder som proklameret af Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen den 17. november 2017. Den 21. marts 2019 tilsluttede Det Europæiske Råd sig prioriteterne i den årlige vækstundersøgelse. Den 21. november 2018 vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 ligeledes rapporten om varslingsmekanismen, hvori Belgien ikke blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilke der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Samme dag vedtog Kommissionen en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet, som Det Europæiske Råd tilsluttede sig den 21. marts 2019. Den 9. april 2019 vedtog Rådet henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet ("henstillingen vedrørende euroområdet").

(2) Da Belgien har euroen som valuta, og i betragtning af de nære indbyrdes forbindelser mellem økonomierne i Den Økonomiske og Monetære Union, bør Belgien sikre en

[1] EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.

fuldstændig og rettidig implementering af henstillingen vedrørende euroområdet som afspejlet i henstilling 1 til 3 nedenfor.

(3) Den 27. februar 2019 blev landerapporten for Belgien 2019[2] offentliggjort. Den indeholdt en vurdering af Belgiens fremskridt med hensyn til gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger, som Rådet vedtog den 13. juli 2018, opfølgningen på de henstillinger, der blev vedtaget de foregående år, og opfyldelsen af Belgiens nationale Europa 2020-mål.

(4) Den 26. april 2019 forelagde Belgien sit nationale reformprogram for 2019 og sit stabilitetsprogram for 2019. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet sammen.

(5) Der er taget hensyn til de relevante landespecifikke henstillinger i programmeringen af de europæiske struktur- og investeringsfonde ("ESI-fondene") for perioden 2014-2020. I henhold til artikel 23 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013[3] kan Kommissionen for at støtte gennemførelsen af relevante rådshenstillinger anmode en medlemsstat om at evaluere og foreslå ændringer til sin partnerskabsaftale og sine relevante programmer. Kommissionen har i retningslinjerne for anvendelsen af foranstaltninger, der knytter ESI-fondenes effektivitet til forsvarlig økonomisk styring[4], redegjort nærmere for, hvordan den agter at anvende den nævnte bestemmelse.

(6) Belgien er i øjeblikket underlagt den forebyggende del af stabilitets- og vækstpagten og omfattet af gældsreglen. I sit stabilitetsprogram for 2019 har regeringen planlagt en gradvis forbedring af den samlede saldo fra et underskud på 0,7 % af BNP i 2018 til 0,0 % af BNP i 2022. På grundlag af den genberegnede strukturelle saldo[5] forventes den mellemfristede budgetmålsætning om strukturel budgetbalance ikke at blive opfyldt i den periode, som stabilitetsprogrammet for 2019 omfatter. Efter at have nået et højdepunkt på næsten 107 % af BNP i 2014 faldt den offentlige gældskvote til 102 % af BNP i 2018, og ifølge stabilitetsprogrammet for 2019 forventes den at falde yderligere til 94 % af BNP i 2022. Det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for budgetfremskrivningerne, er realistisk. De foranstaltninger, der er nødvendige for at understøtte de planlagte underskudsmål fra og med 2020, er imidlertid ikke specificeret, hvilket er en del af grunden til, at Kommissionen i sin forårsprognose 2019 under antagelse af en uændret politik regner med en forringelse af den strukturelle saldo i 2020.

(7) Den 5. juni 2019 udarbejdede Kommissionen en rapport i henhold til artikel 126, stk. 3, i TEUF grundet Belgiens manglende overholdelse af gældsreglen i 2018. Efter en vurdering af alle relevante faktorer blev det i rapporten konkluderet, at det ikke fremgår helt klart af den nuværende analyse, om gældskriteriet som fastlagt i traktaten og forordning (EF) nr. 1467/1997 er opfyldt eller ej.

---

2 SWD(2019) 1000 final.

3 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013 af 17. december 2013 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 320).

4 COM(2014) 494 final.

5 Den konjunkturkorrigerede saldo, eksklusive engangsforanstaltninger og midlertidige foranstaltninger, der er genberegnet af Kommissionen efter den metode, der er aftalt i fællesskab.

(8) Belgien bekræfter i sit stabilitetsprogram for 2019, at det i sit udkast til budgetplan for 2019 anmodede om at gøre brug af fleksibiliteten under den forebyggende del i henhold til "den fælles holdning til fleksibilitet i stabilitets- og vækstpagten", der blev godkendt af Økofinrådet i februar 2016. Belgien anmodede om en midlertidig afvigelse på 0,5 % af BNP fra tilpasningsstien i retning af den mellemfristede budgetmålsætning med henblik på gennemførelsen af større strukturreformer med positive virkninger for den langsigtede finanspolitiske holdbarhed. Strukturreformerne omfatter en pensionsreform, en "skatteomlægning" samt reformer af selskabsbeskatningen, arbejdsmarkedet og den offentlige forvaltning. Kommissionens forårsprognose 2019 bekræfter, at Belgien overholder minimumskravet i 2019, således at der er en sikkerhedsmargen i forhold til grænseværdien for det offentlige underskud på 3 % af BNP. Der er på nuværende tidspunkt lovgivet fuldt ud om samtlige foranstaltninger på nær reformen af den offentlige forvaltning. I betragtning af disse foranstaltningers karakter og navnlig i lyset af skatteomlægningen og den tilknyttede selskabsskattereform er der stadig tvivl om deres kortsigtede virkning, ikke mindst på grund af deres neutrale karakter uden for budgettet, hvilket har forværret budgetstillingen. Eftersom de har øget det økonomiske vækstpotentiale, sænket arbejdsløsheden og mindsket risikoen for makroøkonomiske ubalancer, har de imidlertid en positiv indvirkning på gældsbæredygtigheden på mellemlang og lang sigt. På dette grundlag kan Belgien på nuværende tidspunkt anses for at være berettiget til at anvende den midlertidige afvigelse på 0,5 % af BNP i 2019, som landet har anmodet om, forudsat at landet på hensigtsmæssig vis gennemfører de aftalte reformer, som vil blive overvåget inden for rammerne af det europæiske semester.

(9) Den 13. juli 2018 henstillede Rådet, at Belgien sikrer, at den nominelle vækst i de primære offentlige nettoudgifter ( ) ikke overstiger 1,8 % i 2019, hvilket svarer til en årlig strukturel tilpasning på 0,6 % af BNP. Eftersom Belgien i henhold til klausulen om strukturreformer er berettiget til den midlertidige afvigelse på 0,5 % af BNP, som landet har anmodet om, kan den påkrævede strukturelle tilpasning for 2019 sænkes til 0,1 % af BNP, hvilket svarer til en nominel vækst i de primære offentlige nettoudgifter på højst 2,8 % i 2019. Ifølge Kommissionens forårsprognose for 2019 er der risiko for en væsentlig afvigelse fra den anbefalede finanspolitiske tilpasningssti i retning af den mellemfristede budgetmålsætning for 2018 og 2019 samlet set.

(10) I lyset af Belgiens offentlige gældskvote på over 60 % af BNP og det forventede produktionsgab på 0,1 % bør den nominelle vækst i de primære offentlige nettoudgifter i 2020 ikke overstige 1,6 % i overensstemmelse med den strukturelle tilpasning på 0,6 % af BNP, som kræves ifølge den tilpasningsmatrix, der er fastlagt efter fælles aftale som led i stabilitets- og vækstpagten. På basis af Kommissionens forårsprognose 2019 er der under antagelse af en uændret politik risiko for en væsentlig afvigelse fra dette krav i 2020. Belgien forventes ikke umiddelbart at overholde gældsreglen i 2019 og 2020. Generelt er Rådet af den opfattelse, at der er behov for at træffe foranstaltninger fra og med 2019 for at overholde bestemmelserne i stabilitets- og vækstpagten. Det vil være vigtigt at anvende eventuelle ekstraordinære indtægter til at reducere den offentlige gældskvote yderligere. Belgiens offentlige finanser risikerer på mellemlang og lang sigt fortsat at være uholdbare grundet kombinationen af en høj gældskvote og en forventet stigning i de aldersrelaterede udgifter, navnlig i forbindelse med pensioner og langtidspleje. Som følge af en række pensionsreformer, der blev vedtaget i 2015, hæves den lovbestemte pensionsalder fra 65 til 66 år fra og med 2025 og til 67 år fra og med 2030. Derudover er der indført strengere alders- og anciennitetskrav for at kunne gå på pension tidligt. Alligevel vil de offentlige udgifter til pensioner især de kommende to årtier stadig stige med

2,9 procentpoint af BNP frem til 2070. Derudover nyder flere store grupper af tjenestemænd fortsat godt af betingelser for tidlig pensionering, som er mere favorable end standardbetingelserne. De offentlige udgifter til langtidspleje forventes at stige med 1,7 procentpoint af BNP frem til 2070, hvilket er en stigning over gennemsnittet fra et niveau, der allerede er et af de højeste i EU. Den organisatoriske fragmentering inden for langtidspleje, hvor kompetencerne på nuværende tidspunkt er spredt ud på forskellige forvaltningsniveauer, er problematisk for visse aspekter af omkostningseffektiviteten, hvorfor der stadig ikke ses nogen klar nettovirkning af den nylige ansvarsoverførsel. En styrket forvaltning ville bidrage til at opnå de tilsigtede effektivitetsgevinster. Det er eventuelt muligt at optimere plejens sammensætning for at gøre langtidsplejesystemet mere omkostningseffektivt.

(11) Sammensætningen og effektiviteten af de offentlige udgifter kan forbedres for at skabe plads til flere offentlige investeringer. Trods et nyligt fald er Belgiens samlede udgifter som en andel af BNP stadig blandt de højeste i euroområdet. Det høje offentlige udgiftsniveau tyder på, at der er mulighed for en mere udgiftsbaseret finanspolitisk tilpasning. I betragtning af de høje offentlige udgifter sammenholdt med resultaterne af visse politikker og kvaliteten af visse offentlige tjenester kan der sættes spørgsmålstegn ved omkostningseffektiviteten. Ved hjælp af udgiftsanalyser og politiske evalueringer kan Belgien blive bedre til at prioritere og få større udbytte af de offentlige udgifter. Udgiftsanalyser kan derudover anvendes til at vurdere virkningsgraden af den indirekte offentlige støtte til erhvervsmæssig forskning og udvikling, som i procent af BNP er en af de højeste i Den Europæiske Union, og som fortsat steg sidste år. Føderale og regionale myndigheder har for nylig udtrykt interesse for at indarbejde udgiftsanalyser i deres budgetmekanisme.

(12) Den nuværende budgetkoordinering mellem de forskellige enheder er ikke tilstrækkelig fleksibel til, at der er plads til offentlige investeringer i store projekter. En effektiv budgetkoordinering er afgørende i en føderal medlemsstat som Belgien, hvor en stor del af udgiftsbeføjelserne er blevet uddelegeret til subnationale myndigheder. Budgetkoordineringen besværliggøres af, at der på trods af samarbejdsaftalen fra 2013 stadig mangler en formel aftale om de årlige mål på alle forvaltningsniveauer. I modsætning til praksis i tidligere stabilitetsprogrammer, hvor samordningsudvalget "noterede sig" den finanspolitiske kurs, godkendte alle forvaltningsniveauer den overordnede finanspolitiske kurs, der blev fremlagt i stabilitetsprogrammet for 2018, og bakkede op om, at de finanspolitiske mål for alle forvaltningsniveauer skal nås senest i 2020. Selv om denne godkendelse øgede troværdigheden af den overordnede kurs, er der ikke indgået nogen formel aftale om de årlige finanspolitiske mål for hvert forvaltningsniveau. En manglende aftale om målene for hvert forvaltningsniveau kan underminere holdbarheden af den overordnede kurs hen imod den mellemfristede budgetmålsætning. Det hindrer desuden det højtstående finanspolitiske råds afdeling for den offentlige sektors lånebehov i effektivt at overvåge overholdelsen af disse mål. Stabilitetsprogrammet for 2019 indeholdt kun vejledende overordnede målsætninger og delmål, idet der den 26. maj 2019 blev afholdt føderale og regionale valg samt valg til regeringerne for de tre sprogfællesskaber.

(13) Den seneste tids økonomiske vækst har været jobskabende, og beskæftigelsen er højere, end den har været de sidste ti år. Det er dog stadig kun en lille andel af de passive eller ledige, der kommer i arbejde, og Belgien går ikke i den rigtige retning, hvis Europa 2020-målet på 73,2 % skal nås. Der ses stadig store regionale forskelle på arbejdsmarkedet. Ungdomsarbejdsløsheden i Bruxelles ligger et godt stykke over EU-gennemsnittet. Arbejdsmarkedsdeltagelsen er lav blandt de lavtuddannede, personer

med indvandrerbaggrund, ældre arbejdstagere og personer med handicap, hvilket tyder på, at både strukturelle og gruppespecifikke forhold hindrer dem i at blive integreret på arbejdsmarkedet, samtidig med at de eksisterende aktiveringsforanstaltninger ikke er lige effektive for alle befolkningsgrupper. Beskæftigelsesfrekvensen blandt ældre arbejdstagere (55-64 år) ligger fortsat under EU-gennemsnittet, og for personer over 60 år bliver kløften i forhold til EU-gennemsnittet stadig dybere. Blandt personer med indvandrerbaggrund, navnlig kvinder, ses der fortsat højere arbejdsløshed, en lavere erhvervsfrekvens, overkvalificering samt højere fattigdom blandt personer i arbejde. Der er truffet foranstaltninger for at bekæmpe forskelsbehandling og hjælpe nyankomne med at blive integreret, men der er stadig ingen koordineret tilgang til at tage hånd om de udfordringer, som personer med indvandrerbaggrund står over for. Som led i den såkaldte "job deal"-reform er der truffet foranstaltninger, der skal afhjælpe den lave arbejdsmarkedsdeltagelse, men virkningerne heraf er endnu ikke vurderet.

(14) Der er stadig stærke økonomiske incitamenter til ikke at arbejde. Skønt skatteomlægningen har sænket skattekilen på arbejde, er den gennemsnitlige skattekile undtagen for de meget lavt lønnede stadig høj for alle lønmodtagere (50 % af gennemsnitslønnen). Belgien er fortsat den eneste medlemsstat, hvor arbejdsløshedsunderstøttelsen ikke er tidsbegrænset, om end den falder gradvist. Der er økonomiske ulemper ved at tage fuldtidsarbejde for sekundære forsørgere og modtagere af sygedagpenge eller invalidepension. Især enlige forældre (og i mindre grad par med børn) har kun ringe økonomiske incitamenter til at arbejde (fuldtids) på grund af en blanding af omkostninger og bortfald af ydelser. Der kan derudover opstå koordineringsproblemer, idet ansvaret for at yde social beskyttelse er delt mellem de føderale, regionale og lokale niveauer. Socialsikringssystemet dækker ikke alle personer i beskæftigelse, hvoraf nogle står uden social beskyttelse.

(15) De forringede resultater på uddannelsesområdet og den store ulighed i uddannelsessystemet giver fortsat anledning til bekymring. Der bør sættes ind for at reducere antallet af unge, der ikke behersker de grundlæggende færdigheder, navnlig i det franske fællesskab, hvor andelen af sådanne unge ligger over OECD-gennemsnittet. Der er store forskelle på de unges uddannelsesresultater afhængigt af deres socioøkonomiske baggrund og eventuelle indvandrerbaggrund. Lærerne behøver mere støtte til at tage højde for elevernes forskelligartethed, og der er behov for at tilpasse lærernes løbende faglige udvikling. Det er nødvendigt at fremskynde reformer for at forbedre uddannelsesresultaterne med henblik på at fremme en videnintensiv, bæredygtig og inklusiv vækst og social inklusion. Det går fremad med at gennemføre den såkaldte "kvalitetspagt" ("pacte d'excellence"), det franske fællesskabs højtprofilerede skolereform, der skal styrke de grundlæggende færdigheder, sikre højere effektivitet og bedre forvaltning samt bekæmpe ulighed. Nyligt vedtagne dekreter, som træder i kraft i september 2020, omhandler tilrettelæggelsen af lærernes arbejde, det fælles grundlæggende uddannelsesprogram, skolelederes status og en styrkelse af nye elevers franskkundskaber. Det flamske fællesskab gennemfører visse reformer af ungdomsuddannelserne fra og med 2019/2020, men den tidlige niveaudeling af eleverne er fortsat et problem. Virkningen af disse reformer og foranstaltninger vil også afhænge af deres praktiske gennemførelse og overvågningen af dem. Belgiens føderale parlament har derudover sænket den skolepligtige alder fra seks til fem år. I lyset af det allerede høje udgiftsniveau på uddannelsesområdet er det nødvendigt at gennemføre reformer, der mere målrettet sigter mod at gøre systemet mere produktivt og effektivt og bedre i stand til at udstyre eleverne med fremtidsorienterede og arbejdsmarkedsrelevante kompetencer.

(16) Produktivitetsvæksten hæmmes af lav jobmobilitet og et misforhold mellem udbudte og efterspurgte kvalifikationer. Til trods for adskillige regionale og føderale foranstaltninger, der skal afbøde manglen på kvalificeret arbejdskraft og øge aktiveringen, herunder som led i den såkaldte "job deal", ses der i mange sektorer mangel på arbejdskraft, navnlig inden for informations- og kommunikationsteknologi samt i bygge- og sundhedssektoren. Væksten i byggesektoren bremses af mangel på kvalifikationer og arbejdskraft. I visse sektorer er der et væsentligt behov for omskoling og opkvalificering af arbejdsstyrken. Jobmobiliteten og deltagelsen i voksenundervisning og voksenuddannelse er lav. Ringe sprogfærdigheder er et stort problem, navnlig i Bruxelles, hvor ca. 50 % af jobtilbuddene i overensstemmelse med det nationale reformprogram forudsætter kendskab til både fransk og nederlandsk. Uddannelsesniveauet på videregående uddannelser er højt, men der er for få universitetsuddannede inden for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvæsen og matematik (STEM). I 2016 var Belgien nr. 26 i EU hvad angår nyuddannede fra videregående STEM-uddannelser, samtidig med at der kun startede få, især få kvinder, på beslægtede videregående uddannelser. Det går fremad med den overordnede gennemførelse af "STEM-handlingsplanen for 2012-2020" i Flandern, men antallet af dimittender fra STEM-ungdomsuddannelserne blandt de tekniske uddannelser og erhvervsuddannelserne er stagneret siden 2010. Det franske fællesskab har ingen STEM-handlingsplan og mangler stadig at gennemføre sin nyligt vedtagne "strategi for digitale uddannelser" på skolerne. Udviklingen af nye virksomheder hæmmes af mangel på fagfolk med iværksætterviden inden for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik. De digitale færdigheder ligger generelt på et godt niveau, men stiger ikke. I det nationale reformprogram fremhæves enigheden mellem Flandern og Vallonien om at forbedre arbejdskraftens mobilitet mellem regionerne.

(17) Forskning og udvikling er koncentreret på nogle få industrier, og innovation udbredes ikke i tilstrækkelig grad til resten af økonomien, hvilket i sidste ende tynger produktivitetsvæksten. Offentlig forskning synes at ligge under EU-gennemsnittet i regionerne og sprogfællesskaberne med undtagelse af Flandern. Der er også regionale og subregionale forskelle med hensyn til forskning, udvikling og innovation. I den nationale pagt vedrørende strategiske investeringer udpeges en styrkelse af digitaliseringen som en lovende mulighed for at øge Belgiens produktivitet og innovationskapacitet. Dette kræver investeringer i digital infrastruktur, herunder effektive skridt til en vellykket udrulning af 5G, samt menneskelig kapital, iværksætterånd og en hurtigere udbredelse af digital teknologi, navnlig i de virksomheder, som indtil nu har haltet bagefter.

(18) Kvaliteten af vejinfrastrukturen er faldende efter flere år med lave offentlige investeringer. Samtidig synes vedligeholdelsen af det store og tætte vejnet ikke at være omkostningseffektiv for regionerne og de lokale myndigheder. De belgiske veje er nogle af de mest overbelastede i EU. Jernbanenettet er tæt og af god kvalitet, men det er fortsat en udfordring at færdiggøre og opgradere det, og der er trængsel omkring Bruxelles og ved adgangen til havnene i Antwerpen og Zeebrugge. Der er planlagt betydelige investeringer i jernbaneinfrastruktur og -signalsystemer for nærtrafiktog, men de bremses især af forskellige regler for budgetallokering på tværs af regionerne. Forvridende incitamenter samt hindringer for konkurrence og for investeringer i de indenlandske passagerjernbanetjenester og intercitybustjenester begrænser desuden udbuddet af og efterspørgslen efter alternative kollektive og kulstoffattige transporttjenester. Den stigende overbelastning skyldes delvis det stadig voksende antal personbiler fremmet af afgiftsfrie veje, firmabilfradraget og lave miljøskatter. Høje skatter på overdragelse af fast ejendom har sammen med firmabilordningen en

negativ indvirkning på mobiliteten. Jernbanetjenesternes kvalitet er dalet, og udbuddet af den kollektive trafik i byerne og mellem by og land kan navnlig forbedres i Vallonien, hvor jobsøgende i betydelig grad begrænses af manglende adgang til beskæftigelse. Ifølge det nationale reformprogram er der større investeringer og reformer på vej i alle regioner, mens der på føderalt niveau og i samarbejde med regionerne sker fremskridt med færdiggørelsen af nettet af nærtrafiktog omkring Bruxelles. Selv om Belgien har vedtaget en lov om at åbne de indenlandske jernbanemarkeder, har landet fortsat en meget høj andel af passagertransport underlagt offentlige serviceforpligtelser med kontrakter, der er tildelt uden forudgående udbud. Private busselskaber må ikke drive intercitybustjenester. De lokale myndigheder har forskellige regler for taxakørsel. Regionerne har udarbejdet deres egne trafikplaner, men en indviklet koordinering forhindrer en sammenhængende vision for mobilitet inden for Belgien og om muligt med de tilstødende byer og regioner. Det er muligt for jernbanemyndigheden at udvide omfanget af sine reguleringsaktiviteter.

(19) Energiomstillingen skal understøttes af betydelige investeringer. Renovering af den gamle bygningsmasse, som blev bygget før indførelsen af energinormer, vil bidrage til at nå emissionsreduktionsmålene for 2020 og 2030. Udrulningen af en alternativ brændstofinfrastruktur sker forholdsvis langsomt. Det er nødvendigt at investere betragteligt i elproduktion, sammenkoblingskapacitet, intelligente elnet, energilagring og energieffektivitet.

(20) På trods af regeringens bestræbelser bærer virksomhederne fortsat en tung administrativ og lovgivningsmæssig byrde, hvilket hæmmer iværksætteri. Nystartede og små virksomheder har fået skattelettelser, men skattesystemet er stadig komplekst, når det drejer sig om finansielle investeringer. Belgien har med sin reform af selskabsloven reduceret antallet af juridiske selskabsformer, lettet den juridiske elektroniske kommunikation, sænket minimumskapitalkravene og ændret insolvenslovgivningen ifølge det nationale reformprogram, således at navnlig liberale erhverv nu er omfattet. Til trods for denne indsats ses der imidlertid store forsinkelser på byggetilladelser, dyre ejendomsregistreringer og langvarige retssager. Forvaltningsdomstolene er udfordret af manglende ressourcer og langvarige retssager, hvilket forårsager betydelige forsinkelser, især på byggetilladelser, men også med hensyn til udbudsprocedurer. Samordningen af klima-, energi- og transportpolitikken samt den digitale politik er derudover kompleks og ikke altid effektiv. Samarbejdet mellem toldmyndighederne og markedsovervågningsmyndighederne er ikke optimalt, hvilket øger risikoen for, at varer, der ikke er i overensstemmelse med de gældende regler, kommer ind i EU via de belgiske grænser. Konsekvensanalyser kan indarbejdes bedre i den politiske beslutningsproces. De digitale offentlige tjenester for erhvervslivet er af lav kvalitet. Den manglende digitalisering af retssystemet udgør stadig et alvorligt problem, navnlig i forbindelse med dataindsamling. En fuldstændig digitalisering af retsvæsenet er en vigtig forudsætning for yderligere kvalitetsforbedringer af retssystemet, såsom en ajourføring af forretningsprocedurerne og bedre forvaltning af de menneskelige og finansielle ressourcer ved domstolene.

(21) I flere erhvervstjenester er der konkurrence- og investeringshindringer, hvilket hæmmer vækst og produktivitet. Mens antallet af nye tjenesteudbydere ligger betydeligt under EU-gennemsnittet, ligger fortjenesten over gennemsnittet i EU. Kommissionens restriktionsindikator viser, at den belgiske lovgivningsramme for revisorer, skatterådgivere, arkitekter og ejendomsmæglere er betydeligt mere restriktiv end EU-gennemsnittet. Der er med en nyligt vedtaget lov indført strengere krav for patentagenter. Det føderale planlægningsorgan skønner, at en ambitiøs reduktion af

regelbyrden inden for arkitektvirksomhed og juridiske og regnskabsmæssige tjenester vil øge arbejdsproduktiviteten. De høje lovregulerede notargebyrer ved handel med fast ejendom øger de allerede betydelige registreringsafgifter. Regionerne har i forskellig grad reformeret håndværks- og handelserhvervene. Detailsektoren kæmper stadig med driftsmæssige begrænsninger, som lægger en dæmper på produktiviteten og investeringerne. Konkurrenceevnen i supermarkedssektoren er ikke optimal på grund af en høj koncentration og en lav udskiftning i branchen. Ifølge restriktionsindikatoren for detailsektoren har de belgiske detailhandlere de sjette mest restriktive operationelle rammer i EU. I det nationale reformprogram fremhæves de seneste reformer i Bruxelles, der skal gøre det lettere at etablere detailhandel. Telekommunikationsmarkedet er præget af en høj koncentrationsgrad (forstærket af nylige overtagelser) og ringe konkurrence. Dette illustreres også af de relativt høje priser på faste tjenester i forhold til andre tilsvarende lande. Hvad angår faste net kendetegnes detailmarkedet ved geografisk afgrænsede duopoler af etablerede operatører og kabelnetoperatører. Dette kan være en hindring for visse operatørers levering af bundtede tjenester med konvergens mellem fastnet- og mobiltelefoni. I det nationale reformprogram fremhæves den nyligt vedtagne reform af den økonomiske lovgivning, som skal sikre, at konkurrencereglerne i højere grad overholdes, og at den belgiske konkurrencemyndighed fungerer bedre, ved at skabe mere effektive procedurer og mindske risikoen for yderligere tvister indbragt for Cour des Marchés/Marktenhof. Den belgiske konkurrencemyndighed har begrænsede ressourcer i forhold til de andre medlemsstaters konkurrencemyndigheder.

(22) Programmeringen af EU's midler for perioden 2021-2027 kan være med til at afhjælpe nogle af de problemer, der blev konstateret i henstillingerne, navnlig på de områder, der er omfattet af bilag D til landerapporten[6]. Dette vil gøre det muligt for Belgien at optimere anvendelsen af disse midler i de udpegede sektorer, idet der tages hensyn til regionale forskelle.

(23) Som led i det europæiske semester 2019 har Kommissionen gennemført en omfattende analyse af Belgiens økonomiske politik, som blev offentliggjort i landerapporten for 2019. Den har også vurderet stabilitetsprogrammet for 2019, det nationale reformprogram for 2019 og de foranstaltninger, der er truffet som opfølgning på de henstillinger, der er blevet rettet til Belgien i de foregående år. Kommissionen har ikke blot taget hensyn til deres relevans for en holdbar finanspolitik og socioøkonomisk politik i Belgien, men også til deres overensstemmelse med EU-regler og -retningslinjer, da der er behov for at styrke den samlede økonomiske styring i Unionen ved på EU-plan at give input til de kommende nationale beslutninger.

(24) Rådet har på baggrund af denne vurdering gennemgået stabilitetsprogrammet for 2019, og dets holdning[7] afspejles især i henstilling 1 nedenfor,

HENSTILLER, at Belgien i 2019 og 2020 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. sikre, at den nominelle vækst i de primære offentlige nettoudgifter ikke overstiger 1,6 % i 2020, hvilket svarer til en årlig strukturtilpasning på 0,6 % af BNP, anvende ekstraordinære indtægter til at fremskynde nedbringelsen af den offentlige gældskvote, fortsætte reformer, der skal sikre finanspolitisk holdbarhed på langtidspleje- og pensionsområdet, herunder ved at begrænse muligheden for tidlig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, forbedre effektiviteten og sammensætningen af de offentlige udgifter, navnlig ved hjælp af udgiftsanalyser, og samordningen af

[6] SWD(2019) 1000 final.

[7] I henhold til artikel 5, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97.

finanspolitikken på alle offentlige forvaltningsniveauer for at skabe plads til offentlige investeringer

2. fjerne de negative incitamenter, der afholder folk fra at arbejde, og styrke effektiviteten af aktive arbejdsmarkedspolitikker, især for de lavtuddannede, ældre arbejdstagere og personer med indvandrerbaggrund, højne kvaliteten af uddannelsessystemet og gøre det mere rummeligt samt udbedre misforholdet mellem udbudte og efterspurgte kvalifikationer

3. målrette investeringstiltagene inden for den økonomiske politik mod bæredygtig transport, herunder en opgradering af jernbaneinfrastrukturen, og mod overgangen til en lavemissionsøkonomi, energiomstillingen samt forskning og innovation, navnlig inden for digitalisering, idet der tages hensyn til regionale forskelle, imødegå de stadig større udfordringer i forbindelse med mobilitet ved at styrke incitamenterne til og fjerne hindringerne for at øge udbuddet af og efterspørgslen efter lavemissionstransport og kollektiv transport

4. mindske den lovgivningsmæssige og administrative byrde for at fremme iværksættervirksomhed og fjerne hindringer for konkurrencen inden for servicesektoren, navnlig inden for telekommunikation, detailhandel og liberale erhverv.

Udfærdiget i Bruxelles, den […].

På Rådets vegne
Formand